

«фізична особа, яка досягла чотирнадцятирічного віку, має право на достовірну і повну інформацію про стан свого здоров'я, у тому числі на ознайомлення з відповідними медичними документами, що стосуються її здоров'я».

Список бібліографічних посилань:

1. Сліпченко С. О. Особисті немайнові правовідносини щодо оборотоздатних об'єктів: монографія. Харків: Діса плюс, 2013. – 552 с.
2. Онтогенезний // Викисловарь. URL: <https://ru.wiktionary.org/wiki/онтогенезный> (дата звернення: 16.04.2016).
3. Належний // Академічний тлумачний словник. URL: <http://sum.in.ua/s/nalezhnyj> (дата звернення: 16.04.2016).
4. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV // База даних (БД) «Законодавство України»/Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 16.04.2016).
5. Про протидію поширення хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: закон України // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12> (дата звернення: 16.04.2016).
6. Сімейний кодекс України: закон України від 10.01.2002 № 2947-III // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 16.04.2016).
7. Антокольская М. В. Семейное право. М.: Юристъ, 1999. С. 116.
8. Про психіатричну допомогу: закон України від 22.02.2000 № 1489-III // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14> (дата звернення: 16.04.2016).
9. Стефанчук М. О. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2006. 20 с.

Одержано 27.04.2017

УДК 347.44

Римма Михайловна Замуравкина,

ассистент кафедры гражданского права № 1

Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3939-8779>

**ДОГОВОР НАЙМА ЖИЛИЩА:
ВОПРОСЫ СИСТЕМАТИЗАЦИИ**

Сегодня договор найма является формой реализации жилищного интереса, как в пределах рыночных жилищных отношений, так и внерыночных, т. е. распределительных жилищных отношений.

К рыночным договорам в жилищной сфере относится, прежде всего, договор найма жилья частного жилого фонда. В литературе он получил наименование «договор коммерческого найма жилья». Отношения коммерческого найма строятся по принципу свободы договора (статьи 6, 627 ГК Украины). Они получили правовую регламентацию в нормах отдельной главы 59 ГК Украины. Следовательно, обозначенный договор является самостоятельным типом договорного обязательства.

Еще одним рыночным договором является аренда жилища с выкупом. Это договор опосредует предоставление жилья в пользование и одновременно предусматривает выплату платежей для приобретения его в собственность. Правовое регулирование арендных отношений осуществляется отдельными нормами гл. 59 ГК Украины (статьи 810¹, 811, 813–820, 823, части 1 и 2 ст. 825, статьи 826 и 1232¹), а также другими нормативными актами.

Часть 1 ст. 810¹ ГК Украины прямо определяет договор аренды жилища с выкупом как особый вид договора найма (аренды). Любой договор выделяется в самостоятельный вид, если он требует специального правового урегулирования. Сложная конструкция договора аренды жилища с выкупом, включающая элементы разных по типу договорных моделей – найма (аренды) и купли-продажи жилья, является тем специфическим признаком, который предопределяет необходимость особого регулирования. Однако представляется непоследовательной позиция законодателя, который отвел этому договору специальную статью (ст. 810¹), при этом, не выделив его в отдельный параграф гл. 59 ГК Украины. Вследствие этого нарушается сам принцип систематизации ГК Украины, согласно которому каждый тип договорного обязательства выделяется в отдельную главу, а каждый вид этого типа, в свою очередь, выделяется в отдельный параграф данной главы. Такая конструкция ГК Украины позволяет решить многие вопросы правотворческого и правоприменительного характера. В связи с этим представляется целесообразным разделить гл. 59 ГК Украины на два параграфа: § 1 должен содержать общие положения о найме (аренде) жилища; § 2 – включать правовые нормы, которые регламентируют только отношения жилища с выкупом.

К договорам, которые опосредуют распределительные отношения жилищной сферы, следует отнести договор найма жилища в публичных (государственном и коммунальном) жилых фондах. В литературе его называют "договор потребительского найма жилища". На его условиях жилище предоставляется только гражданам, которые признаны нуждающимися в улучшении жилищных условий. Данный договор заключается на основании решения компетентного органа о предоставлении жилья и ордера на конкретное жилое помещение. Отношения потребительского найма урегулированы нормами гл. 2 ЖК Украины.

Законом Украины «О жилом фонде социального назначения» предусмотрен еще один договор найма, опосредующий распределительные отношения, – договор найма социального жилища. Посредством этого договорного обязательства обеспечиваются жилым помещением те слои населения, которые не только нуждаются в жилье, но и попадают в категорию социально не защищенных.

Последним в ряду договоров, опосредующих распределительные отношения, является договор найма служебных жилых помещений. Служебные жилые помещения предоставляются на основании решения компетентного органа и специального ордера на служебное жилое помещение (статьи 121, 122 ЖК Украины). В ЖК прямо не сформулирована норма, в соответствии с которой на основании ордера на служебное жилое помещение заключается договор найма. Однако это вытекает из положения ч. 2 ст. 123 ЖК, где говорится, что к пользованию служебным жилым помещением применяются правила о договоре потребительского найма жилого помещения.

Следует отметить все вышеперечисленные договоры, опосредующие распределительные отношения в жилищной сфере, имеют существенные отличия. Во-первых, на условиях таких договоров жилье предоставляется разным категориям граждан. Во-вторых, оно предоставляется по разным правовым основаниям. В-третьих, и это главное, нанимателю по каждому из договоров предоставляется разный объем прав и обя-

занностей. Поэтому каждый из обозначенных договоров регулируется нормами отдельных глав ЖК (договор потребительского найма – гл. 2 ЖК; договор найма служебного жилого помещения – гл. 3 ЖК) или нормами специального закона (договор найма социального жилища). Следовательно, данные договоры представляют собой самостоятельные типы договорных обязательств.

Одержано 24.04.2017

УДК 347.19

Карина Валеріївна Кацюба,

асистент кафедри цивільного права № 1

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-9034-8777>

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВІДНОСИН МІЖ НЕПІДПРИЄМНИЦЬКИМ ТОВАРИСТВОМ ТА ЙОГО УЧАСНИКАМИ

Сьогодні багато непадприємницьких товариств (далі – НТ) показали себе активно діючими, такими, що реально вирішують гострі соціальні проблеми, з якими з ряду причин не справляється держава. Серед них підтримка й захист прав соціально уразливих верств населення (дітей, молоді, жінок, військовослужбовців, ветеранів, біженців, переселенців, інвалідів і ін.); відстоювання прав громадян на сприятливе навколишнє середовище; комплекс питань, пов'язаних з місцевим самоврядуванням; організація дозвілля, освіта, утворення, перекваліфікація, соціальна реабілітація й т. д.

Дослідженню окремих питань правового статусу НТ було приділено увагу в працях В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, І. М. Кучеренко, В. І. Жукова, І. П. Жигалкіна, В. Ф. Піддубної, О. О. Біляєва, В. В. Кочина, Н. Ю. Філатової та багатьох інших вчених, що підкреслює актуальність теми дослідження.

Незаперечно те, що створюючи НТ (громадську, релігійну, благодійну, установу тощо), його засновники, вочевидь, переслідують цілком визначені соціальні, культурні та інші загальнокорисні цілі, а звільнення такої організації від будь-яких статутних обмежень привело б до ігнорування інтересів засновників. Звідси випливає, що причини надання НТ спеціальної цивільної правоздатності полягають, в тому числі, в захисті прав їх засновників. Це питання, тим паче, актуальне у зв'язку з тим, що НТ сьогодні приймають активну участь у цивільних правовідносинах. А ціла низка питань стосовно закріплення на законодавчому рівні належним чином їх правового статусу ще не вирішена на цей час.

НТ створюється для досягнення певної мети, зазначеної в його установчих документах. Така мета може полягати, наприклад, відповідно до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 у здійсненні благодійної діяльності в одній чи кількох сферах, визначених цим Законом, як основної мети її діяльності; відповідно до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 в задоволенні релігійних потреб громадян сповідувати і поширювати віру; відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 в задоволенні потреб членів кредитної спілки у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків її членів.